

Obavještavamo Vas da smo od Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske zaprimili obavijest:

18. NOVEMBAR – EVROPSKI DAN SVJESNOSTI O ANTIBIOTICIMA

Poštovani,

Obavještavamo Vas da se **18. novembra** obilježava **Evropski dan svjesnosti o antibioticima**, čije je obilježavanje pokrenuo Evropski centar za prevenciju i kontrolu bolesti (The European Centre for Disease Prevention and Control – ECDC).

Kao dio ove inicijative, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske i Institut za javno zdravstvo Republike Srpske, uz podršku Evropskog centra za prevenciju i kontrolu bolesti i SZO, provodi Kampanju podizanja svijesti o antibioticima u Republici Srpskoj. Kampanja pod nazivom „**Racionalna upotreba antibiotika danas, efikasnija zaštita zdravlja sutra**“ se bazira na podizanju svijesti o racionalnoj i pravilnoj upotrebi antibiotika, antibiotskoj rezistenciji, te drugim rizicima neadekvatne upotrebe antibiotika među zdravstvenim radnicima i pacijentima, odnosno u opštoj populaciji.

Antibiotska rezistencija je porasla u posljednjih nekoliko godina toliko da već predstavlja ozbiljnu prijetnju efikasnosti antibiotika u budućnosti. Ukoliko uzmemo u obzir i to da broj novih antibiotika koji razvija farmaceutska industrija i nije ohrabrujući, porast broja rezistentnih bakterija na lijekove predstavlja zaista značajan javnozdravstveni problem.

Kao što je poznato, antibiotska rezistencija je fenomen koji je povezan sa obimom i načinom upotrebe antibiotika i dokazano je da neracionalna upotreba antibiotika predstavlja glavni faktor koji dovodi do pojave i širenja rezistencije.

Neracionalna upotreba antibiotika podrazumijeva sljedeće:

- Ukoliko se antibiotici propisuju bez stvarne potrebe
- Ukoliko je odloženo davanje antibiotika kod kritično bolesnih pacijenata
- Kada se široko-spektralni antibiotici koriste uobičajeno i prečesto, ili ukoliko se usko-spektralni antibiotici koriste neadekvatno
- Ukoliko je doza antibiotika niža ili viša od one koja je odgovarajuća za određenog pacijenta
- Ukoliko terapija antibioticima traje prekratko ili predugo
- Ukoliko antibiotska terapije nije određena u skladu sa rezultatima mikrobiološke kulture (antibiogramom)

Mjere koje promovišu racionalnu upotrebu antibiotika uključuju:

- Kontinuiranu edukaciju doktora koji propisuju antibiotike i ostalih zdravstvenih radnika;
- Primjenjivanje bolničkih vodiča i politike za antibiotike, a koji su zasnovani na dokazima;
- Monitoring antibiotske rezistencije i potrošnje antibiotika, da bi se dale adekvatne preporuke

za empirijsko liječenje antibioticima u teško oboljelih pacijenata;

- Početak terapije u pravo vrijeme i optimalno trajanje antibiotske profilakse u hirurgiji;
- Uzimanje mikrobioloških uzoraka prije inicijalne empirijske terapije antibioticima, te monitoring rezultata kultura (antibiograma) i težnja prema liječenju baziranom na antibiogramu.

Doprinos smanjenju antibiotske rezistencije bi trebao da bude cilj svakom pojedincu, jer samo na taj način i koordinisanom aktivnošću možemo sačuvati efikasnost antibiotika za buduće generacije.

Sve dodatne informacije i materijale možete pronaći na zvaničnim internet stranicama Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske (<http://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/MZSZ/Pages/default.aspx>

), Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske (<http://www.phi.rs.ba/aktuelnosti.html>

) i Evropskog centra za prevenciju i kontrolu bolesti (<http://antibiotic.ecdc.europa.eu>

).

Pripremile: *Ljubica Bojanić, magistar farmacije, Institut za javno zdravstvo Republike Srpske*
Mirjana Đermanović, magistar farmacije, Institut za javno zdravstvo Republike Srpske